

ת"פ 34494/07 - מדינת ישראל נגד אונופרי קופרמן, ויקטור ארמן, אלכסנדר קופרמן

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 34494-07-19 מדינת ישראל נ' קופרמן (עציר) ואח'

בפני כב' השופט רון סוקול, סגן נשיא

מדינת ישראל

עו"י פרקליטות מחוז חיפה - פליוי

נגד

הנאשמים

1. אונופרי קופרמן

עו"י ב"כ עוה"ד י' טרובמן

2. ויקטור ארמן

עו"י ב"כ עוה"ד י' אביטן

3. אלכסנדר קופרמן

עו"י ב"כ עוה"ד א' פרגין

זכור דין

1. בלילה שבין ה-1/7/2019 ל-2/7/2019 הגיעו הנאשמים, אונופרי קופרמן, ויקטור ארמן ואלכסנדר קופרמן לאזרוח התעשייה בקרית ביאליק על מנת לשודד עסק לדפוס ושילוט.אותה עת שהו במקום בעל העסק וחויבו המכונה "פ" שעסוקו בסידור מצלמות האבטחה. הנאשמים, ביחד עם אדם נוסף, הגיעו רעלוי פנים, פגשו במטלון ובעובד, התיזו עליהם גז מדמיע, היכו אותם, אחזו בהם וכפתו את ידיהם כדי שלא יפריעו להם לבצע את זמםם. בעוד הנאים מנסים לפתח את דלת בית העסק, הגיעו למוקם נידית שיטור עירוני, ולאחר מרדף קצר נתפסו הנאים.

2. ביום 19/1/2019 הודיעו הנאים והורשו בכתב אישום מתוקן, בעבירה של ניסיון שוד בנסיבות חמימות, עבירה לפי סעיף 402(ב) יחד עם סעיפים 25 ו-29 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977. לאחר שהוגשו תסקרי שירות המבחן ונשמעו טיעוני הצדדים לעונש הגיע העת לגזר את דיןם.

המעשים בהם הודיעו הנאים

3. כתב האישום המתוקן בו הודיעו הנאים, מפרט את מסכת האירועים ורשורת המעשים שביצעו הנאים. מתרברר כי הנאים ביחיד עם אדם נוסף שזהותם אינה ידועה, החליטו ותכננו לבצע שוד של בית עסק המצוי ברח' הנס מולר באזרוח התעשייה בקרית ביאליק. מדובר בבית עסק לדפוס ושילוט בבעלות המטלון המכונה נ"י (להלן: המטלון). הנאים והאדם הנוסף הגיעו במכונית מסווג סובארו וחנו בקרבת בית העסק. השלושה כיסו את פניהם, עטו כפפות על ידיים, נטלו איזיקונים ותריסים גז מדמיע, והתקרבו לבית העסק. אותה עת עסקו המטלון וחויבו המכונה פ' בסידור מצלמות האבטחה של גג בית העסק.

4. בסביבות השעה 00:45 בלילה שבין 1/7/2019 ל-2/7/2019, סיים פ' את עבודתו על גג הבניין והחל לרדת במדרגות. המטלון ניגש לשער היציאה מהגג ונעל אותו. באוטה עת הגיעו הנאים בראיצה לגורם המדרגות. אנו פרוי קופרמן (להלן: אנו פרוי) ראה את פ' יורד וריסס את פניו בגז מדמייע. כתוצאה מהכך, שמט פ' את ארגז הכלים שבידו, התישב על הארץ וכסה את פניו. אז ניגש אליו אנו פרוי ובעט בעורפו. ויקטור ארמן (להלן: ויקטור) נטל את האיזיקונים שהביא עמו, אחץ בזרועו של פ' והצמידו לקרקע כשפנוי מופנים כלפי מטה.

5. אלכסנדר קופרמן (להלן: אלכסנדר), שהגיע עם הנאים האחרים לבית העסק, רץ במעלה המדרגות לעברו של המטלון, אחץ בידו, צעק עליו ואילץ אותו לרדת במדרגות. כשהגיעו לתחתית המדרגות, תפס את ידיו המטלון, אחץ בהן מאחוריו גבו, הכריח את המטלון לרדת על ברכו, ולאחר מכן השיכבו על הארץ כשפנוי כלפי מטה.

6. בזמן שהמטלון ופ' שכבו על הארץ הינו אנו פרוי וויקטור בפ', כאשר אנו פרוי מניח את רגלו על עורפו של פ' ואילו ויקטור بواسט בו ופוגע בחזהו. לאחר מכן כפטו השניים את ידיו של פ' מאחוריו גבו עם איזיקון שהביאו עמו. אלכסדר שאחז במטלון, כפת את ידיו מאחוריו הגב בעזרת איזיקון.

או אז, החלו הנאים לפשש בכיסיהם של המטלון ופ', הוציאו את מפתחות בית העסק ואת מפתחות מכוניותו של פ'. כמו כן לקחו את מכשירי הטלפון של השניים, נטלו מארנקו של המטלון מספר מטבעות והכריחו את פ' באיזים למסור להם את קוד האזעקה במכונית.

7. בשלב זה הטרף לשלווה האדם الآخر שזהותו אינה ידועה. ויקטור והאחר עזבו את גם המדרגות וניגשו לחזית המבנה על מנת לפתוח את בית העסק. ליד המטלון ופ' נותרו רק אנו פרוי וויקטור. לבקשתו של אנו פרוי הוציא ויקטור פטיש מארגז הכלים של פ' והשתמש בו כדי להרים מצלמת אבטחה שהייתה במקום.

בכל אותה עת ומשך דקות ארוכות שכבו המטלון ופ' על הארץ, פניהם כלפי מטה וידיהם כפותות מאחור. הנאים איימו עליהם שוב ושוב ובמספר הזרמיות אף חבטו בגבם.

מספר כבר כאן כי בכל האירוע המשיך מצלמות האבטחה לצלם ולהקליט וכל מעשייהם של הנאים כפי שפורטו עד כה נקלטו במצלמות והוצגו לעין בית המשפט.

8. בשלב זה, כאשר האדם الآخر ואלכסנדר מנסים להיכנס בדלת בית העסק, הגיעו למקום נידית של שיטור עירוני ובה שוטר ושני פקחים. כשהבחינו בנסיבות, החלו לרדוף אחר הנאים וכעבור זמן קצר נתפסו הנאים. האדם الآخر הצליח להימלט.

9. בכתב האישום נטען כי כתוצאה ממעשיהם של הנאים, נגרמו לפ' חבלות בכל חלקיו גופו, חולצתו נקרועה והוא נותר סובל מאכבים בראש, בצוואר ובצלעות התחתונות.

10. בשל המיעשים האמורים הוגש נגד הנאשמים כתוב האישום. לאחר הקראה ולאחר שהתיק נקבע לדין, הגיעו הצדדים להסכמה בדבר תיקון כתוב האישום והנאשמים הודו בו. בהתאם לכותב האישום המתוקן, הורשו הנאשמים בעבירה של ניסיון שוד בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 402(ב) בצוות סעיפים 25 ו-29 לחוק העונשין.

הנאשמים

11. אנופריו הוא ליד 1999, ויקטור הוא ליד 1998 ואלכסנדר ליד 1993. אנופריו ואלכסנדר הם אחיהם. הויל וגלם של אנופריו ויקטור בעת ביצוע העבירות היה פחות מ-21, התבקשו תסקיריו קצין המבחן בעניינם.

12. עיון בתסקיר קצין המבחן בעניינו של אנופריו מלמד על הרקע המשפחת המשותף לו וגם לאחיו אלכסנדר. מהתסקיר עולה כי שניהם נולדו ברוסיה ולהם עוד שני אחים. בשנת 2004 עלה המשפחה לישראל. אביהם נפטר בגיל 40, עוד לפני הגעתם לארץ. האם, שנולדה מצרפתית ייחידה, נאלצה לעבוד שעות ארוכות ונעדרה מהבית. כבר מגיל 6 שולב אנופריו, באמצאות גורמי הרזואה, במסגרת של פנימיה. במשך השנים עבר בין מסגרות טיפוליות שונות ולא השובל. כבר בגיל צער הסתבר בנסיבות עבירות פליליות אף נשלח למאסר בכלא אופק. מתברר כי לאנופריו 4 הרשעות מבית המשפט לנעור בעבירות רכוש, נהיגה ברכב ללא רישיון, היזק לרוכש, פריצה ועוד. מהתסקיר עולה כי אנופריו ריצה עונשי מאסר ואת לימודי סיימם במסגרת בית סוהר אופק. מהתסקיר עולה כי אנופריו סיים את לימודי במסגרת בית סוהר אופק.

13. הרשות האחמורה של אנופריו הייתה בתיק 17-12-51349 בעבירות של גנבה, פריצה לבניין והזק לרכוש במשיד. על אנופריו הוטלו 8 חודשי מאסר בפועל וכן מאסר מותנה של 5 חודשים שיופיע אם יעבור תוך 3 שנים על עבירה של פריצה או גנבה. מאסר זה הוא מאסר בר הפעלה. אנופריו שוחרר ממאיסרו זה בחודש מרץ 2019, ככלומר חודשים ספורים לפני האירע.

14. קצין המבחן מצין בתסקיר כי התרשם שבשל היעדר מסגרת משפחתית תומכת והיעדר גבולות ברורים, הוא מתקשה להתמודד עם החיים ומתנסה לשמר על אורח חיים נורטטיבי. עם זאת, קצין המבחן ציין כי אנופריו הביע חריטה וצער על מעשי, מסר כי הוא מתבאיש במעשייו והבע נכונות לשינוי ורצון לניהול אורח חיים נורטטיבי. אנופריו השתתף במהלך המעצר בקבוצה טיפולית בתחום שליטה בכעסים.

קצין המבחן נמנע ממתן המלצה שיקומית טיפולית. הוא העיר כי יש מקום לענישה חיצונית ומוחשית בעלת גבולות ברורים, והוסיף כי אם יוטל עונש מאסר מאחריו סORG וברית, הרי שמדובר לנצל את תקופת המאסר שתוטל לשילובו של אנופריו בהיליך טיפולי בתחום האלים.

15. מתסקיר המבחן בעניינו של ויקטור אנו לומדים כי ויקטור ליד מולדובה, עלה לישראל בגיל 4. ויקטור השובל בנסיבות לימודיות באופן תקין. כשהיה בתיכון עלה חсад כי הוא משתמש בסמים. ויקטור סירב לפניות לאבחן ולבצע בדיקות שנית, ועזב את בית הספר. קצין המבחן מצין כי בעקבות זאת החל ויקטור להסתבר בפלילים. לוויקטור שתי הרשעות קודמות, עבירת רכוש, הסגת גבול, שימוש ברכב ללא רשות, החזקת נשק שלא כדין, החזקה, שימוש וגידול

סמים, ועוד. בגין הרשותו בעבירות סמים ונשך אף נשלח למאסר לתקופה של 24 חודשים. ויקטור השתחרר ממאסר זה ביום 18/2/2019.

16. בעניינו של אלכסנדר, אחיו של אנופרי, לא נדרש תסוקיר קצין מבחן, אולם כאמור, ניתן ללמידה על ח' משפחתו גם מהتسוקיר בעניינו של אחיו. גם לאלכסנדר עבר פלילי; שתי הרשותות מבית הדין הצבאי בשל העדרות מן השירות שלא ברשות, והרשעה אחת בעבירות סמים ונשך בגין הוטל עליו עונש מאסר של 24 חודשים. בגין דין זו עמד לדין יחד עם ויקטור. אלכסנדר סיים לרצות את העונש ביום 18/2/2019. אין בפניי מידע מה עשה אלכסנדר לאחר שחרורו מהמאסר האמור.

הטייעונים לעונש

17. בא כוח המאשימה הגיש טיעון בכתב והשלים טענותיו בעל-פה. המאשימה הדגישה את חומרת העבירות, את הפגיעה במתלוון ובחברו, את התכנון המוקדם וההצטיידות בכלים, ואת העובדה שרק בשל מעבר נידית המשטרה למקום הופסק האירוע בלבד שנגרמו נזקים נוספים. המאשימה סבורה כי מתוך העונש ההולם את מעשי העבירה בנסיבות המקירה נע בין עונש של 3 שנות מאסר בפועל לעונש של 6 שנות מאסר בפועל. המאשימה מבקשת לפצות את המתלוון וכו'. המאשימה סבורה כי בנסיבות המקירה, לשם לב לכך שהנאשמים לא נרתעו מלבצע את העבירות בזמן קצר אחרי ששוחררו ממאסרים קודמים, ובhiveדר כל המלצה שיקומית בעניינים, יש להטיל עליהם עונש הקרוב לרף העליון של המתחם.

18. המאשימה ביקשה גם להורות על הפעלת עונש המותנה שהוטל על אנופרי, ולהורות כי ירוצה במצבבר לעונש המאסר בתיק זה.

19. בא כוחו של אנופרי הגיש גם הוא טיעון כתוב והוסיף טיעון בעל-פה. בטיעוניו חוזר על האמור בתסוקיר שירות המבחן והציג כי נסיבות היו של אנופרי, היעדרה של מסגרת משפחתיות תומכת, ומצוקה כלכלית קשה, הם שהשפיעו עליו והביאו לו להצטרף לביצוע המעשים מושא כתוב האישום. לטענתו, אנופרי נגרר אחר אחיו ובחברו, ועל כן ה策רף אליהם. עוד טען כי למטרות העדר המלצה שיקומית מפורשת של קצין המבחן, ניתן לראות בתסוקיר נקודת אור ותקווה כי אם תינתן לאנופרי הזדמנויות, הוא יחזיר לארוח חיים נורמטיבי.

20. בא כוחו של אנופרי סבור כי מתוך העונש ההולם אינו כנטען על ידי המאשימה וכי העונש המרבי במתחם אינו צריך לעלות על 30 חודשים מאסר. עוד טען כי יש להתחשב בהודאותו המהירה של הנאשם בעבודות כתוב האישום המתוקן, בהבעת החרטה מצדו, בכך שהפגיעה במתלוון ובחבריו היו קלות, וכן להביא בחשבון כי עבירת השוד לא הושלמה וכי הנאשמים הורשו רק בניסיון לשוד.

21. בא כוחו של ויקטור הפנה לנסיבות האישיות של ויקטור כפי שפורטו בתסוקיר קצין המבחן. עוד ציין כי הנאשמים מוחזקים במעצר מיום האירוע, וכי בחלק מהתקופה, בשל מצב החירום ששרר בעקבות מחלת הקורונה, נמנעו מהם ביקורי משפחות והם סבלו ממתח וחרדה שלווו אותם בשל החשש מהמחלה. עוד הדגיש כי מتسוקיר קצין המבחן עולה

כי לוויקטור פוטנציאלי שיקומי, וכי כוֹם הוא נמצא בצומת דרכיהם. לדבריו התחשבות במצבו של ויקטור יכולה להוביל אותו לבחור בדרך הנכונה שתאפשר לו לחזור לאורח חיים נורמלי.

22. בא כוחו של ויקטור הוסיף והציג כי הנאים הודיעו בביטחון העברות, חסכו מהמתלוננים את הצורך לבוא ולהיעד ולשוחר את האירוע, ואף הביע חרטה וצער על מעשיו. לטענתו מתחם העונש שהציגו המאשימה איננו תואם את פסיקת בית המשפט במרקמים דומים, ולכן סבר כי יש לקבוע את המתחם בין 12 חודשים מאסר בפועל ל-36 חודשים מאסר בפועל. בנסיבות המקרה, כך טען, ראוי להטיל על הנאשם עונש קרוב לרגע התחתון של המתחם.

23. בא כוחו של אלכסנדר הדגיש כי זו הפעם הראשונה שאלכסנדר מעורב בעברות רכוש. לטענתו יש להתחשב בכך שמדובר בעבירה של ניסיון בלבד ולא בעבירה המושלמת. כן הדגיש כי הנזק שנגרם היה קל ואינו מצדיק ענישה חממית.

בא כוחו של אלכסנדר סבור כי מתחם העונש ההולם במקרה הנוכחי הוא בין 12 חודשים מאסר בפועל ל-30 חודשים מאסר בפועל, וכי בנסיבות המקרה יש לקבוע עונש ברף התחתון של המתחם.

24. שלושת הנאים בדבריהם לבית המשפט הביעו חרטה וצער על מעשיהם וביקשו כי בית המשפט יקל עליהם.

הכרעה

25. ענישתו של כל נאשם, היא מהקשים בתפקידו של שופט ומהיבת שkeitות שיקולים רבים ומגוונים ועריכת איזון ביניהם. היטיב להסביר זאת כב' השופט א' ברק בע"פ 212/79 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד לד(2) 421, 434 (1979), באמרו:

המשפט הפלילי מגדר התנהגות אסורה וקובע את הסנקציה שבצדקה. מטרתה של הסנקציה היא להבטיח את קיומה של הנורמה, ולהביא לידי כך שההתנהגות אשר אותה מבקשים למנוע אכן תימנע. בדרך כלל קובע החוק סנקציה מקסימלית, ומעניק שיקול דעת לשופט לקבוע את הסנקציה הսפציפית אשר הנאשם אינדיבידואלי צריך לשאת בה. הפעלתו של שיקול דעת זה הוא אחד מתקודיו האחראים והקשים ביותר של השופט. הפעלתו של שיקול הדעת מכוonta תמיד לעניין אינדיבידואלי - ובכך, בין השאר, נבדל השופט מהחוק - אך השיקולים אותם רשי וחייב השופט לשקלם הם רבים ומגוונים, והם כוללים בחובם הן שיקולים כלליים והן שיקולים שהם אינדיבידואלים לנאשם העומד לדין. מקובל לציין, בין מכלול השיקולים שיש לקח בחשבון, את שיקולי ההרעתה הכלכלית וההרעתה האינדיבידואלית, את שיקולי המניעה והtagmol, ואת השיקול השיקומי. כל אחד אלה הוא שיקול לגיטימי. אלה שיקולים העומדים בסוד מעשה החקיקה הקבוע את העבירה והעונש שבצדקה, ועל כן זה אף שיקול העומד בסוד מעשה הענישה הבא להוציא את דבר החקיקה מהគוך אל הפועל. בסוד הענישה אינו עומד שיקול אחד ייחיד, אלא מכלול של שיקולים. במלצת הענישה בכל מקרה ומרקחה חייב השופט למצוא את המשקל הראו שיש להעניק לכל אחד מהשיקולים הנזכרים, תוך שהוא מודע לכך

כי לעיתים קרובות שיקול אחד בא על חשבונו של שיקול אחר. מכאן, שהעונש אשר מוטל בסופו של דבר על הנאשם, אינו אלא תוצאה "משמעותית" - אם תרצה פשרה - של השיקולים השונים שיש להבאים בחשבון. מלאכת "שקלול" זו אינה מלאכה מדעית, אך היא אף אינה מלאכה שרירותית. היא עניין שבשיקול דעת, הנעשה על רקע הכללי והאינדיבידואלי, במסגרת המידניות העונשית הכללית כפי שהיא מתבצעת על-ידי בתי-המשפט.

כדי להקל במעט על מלאכתו של השופט ולסייע בהבנית שיקול הדעת בעונשה, נחקק בשנת 2012 תיקון מס' 113 לחוק העונשין. תכלית התקון הייתה להתוות בפני השופט את מסלול העונשה, וכךון אותו לשיקולים הרלוונטיים, לסייע בקביעת משקלו של כל שיקול, לסייע בעריכת האיזון בין השיקולים, במצצום פערו העונשה ולקדם שווון בעונשה (ראו ע"פ 13/13 1323 חסן נ' מדינת ישראל (5/6/2013); ע"פ 13/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (4/12/2013); ע"פ 15/15 פלוני נ' מדינת ישראל (4/8/2016); ואקי ו- רבין "הבנייה שיקול הדעת השיפוטי בעונשה: תМОנת מצב ורהורם על העתיד לבוא" הפרקליט נב 413, 467-468 (תשע"ד)).

26. הליך גזירת הדין לאור תיקון 113 מרכיב מספר שלבים אותם על בית המשפט לעبور עד ההחלטה בעונשו של הנאשם; תחילתה בוחן בית המשפט האם בפניו אירוע אחד או מספר אירועים במובן סעיף 40ג' לחוק העונשין; לאחר מכן על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם לכל אירוע בו הורשע הנאשם. מתחם זה יקבע על פי "עיקנון ההלימה", דהיינו "קיומו של חס הולם בין חומרת העבירה בניסיבותו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו" (סעיף 40ב' לחוק העונשין). במסגרת זו יתחשב בית המשפט בניסיבות הקשורות ביצוע העבירה - כדוגמת הנזק שנגרם ושיה יכול להיגרם כתוצאה מהעבירה, במידה התכוון שקדמה למעשה, במידה הפסול שבמעשה ושאר השיקולים כמפורט בסעיף 40ט' לחוק. משקבוע בית המשפט את מתחם העונש ההולם, עליו לבחון האם ישנן נסיבות שאינן קשורות ביצוע העבירה המצדיקות סטייה מהמתחם, בין סטייה לקולה מטעמי שיקום (סעיף 40ד' לחוק) ובין סטייה לחומרה מטעמי הגנה על שלום הציבור (סעיף 40ה' לחוק); אם מצא בית המשפט כי אין מקום לסתות מהמתחם, יקבע את העונש בהתאם. לשם כך יתחשב בשיקולי הרתעה (סעיפים 40ו' ו-40ז' לחוק) ובנסיבות שאין קשורות ביצוע העבירה, כגון הנזק שנגרם לנאים ולמשפחה כתוצאה מנ הרשותה, עברו הפלילי של הנאשם או העדרו, נסיבות חייו של הנאשם, נתילת אחריות על ידו וכדומה (סעיף 40יא' לחוק).

27. קביעת העונש ההולם, המתחשב בניסיבות ביצוע העבירה, הביאה את בתי המשפט למנעד רחב מאוד של מתחמי עונשה בעבירות שונות. הדבר עולה גם מגזרי הדין אליהם הפנו הצדדים בתיק זה. ערכית ההשוואה בין גזרי הדין השונים מלמדת כי השוני נועד בניסיבות השונות של העבירות, בניסוביהם השונות של הנאים, בהיקף התוכן, במספר המעורבים, בטיעוני הצדדים בכל תיק ובגישות שונות של בתי המשפט.

28. על אף קיומו של מנעד רחב בעונשה, הכל מסכימים על חומרתה של עבירת השוד, ובמיוחד כאשר נלוים לה מעשי אלימות. כך למשל נאמר בע"פ 7240/13 סבהת נ. מדינת ישראל (18/5/2014) (פסקה 11):

רבות נכתב על חומרתה של עבירות השוד ועל פגיעה בתחוות הביטחון של הקורבנות ובקניהם. מגוון עבירות השוד וניסיונותיהן הוא רחב, וחומרת העבירה משתנה בהתאם. כך, טיב המעשה, סוג הקורבנות כלפי מכוון מעשה השוד והנזק שנגרם לקורבן, מהווים אינדיקטיביים לחומרת המעשה.

בע"פ 9647 שור נ. מדינת ישראל (14/10/2010), אומר בית המשפט - כב' השופט רובינשטיין (פסקה י"א):

שוד שלעצמו מן החמורים שבUberot הוא, ועסוקין בשוד בנסיבות חמירות לפי סעיף 402 (ב) לחוק העונשין, שעונשו המירבי עשרים שנות מאסר.

ובע"פ 4841 ספי נ. מדינת ישראל (6/2/2014) הוא מוסף (פסקה י'):

כבר נכתב פעמיחר פעמיחר כי עבירת השוד צריכה שתידן במאסר מאחריו סORG ובריח ועל פי רוב גם לא לתקופה קצרה. זאת, ראשית, בשל הוראת המחוקק בסעיף 402 לחוק העונשין הקובעת עונש מירבי של 14 שנות מאסר, ובנידון דין בשוד בנסיבות חמירות (בחבורה) אף 20 שנות מאסר, כפי שהזכיר בית משפט קמא. שנית, עבירה זו חמורה מטבעה, שכן משמעה היא אלימות או פוטנציאל לאלימות, כי לא אחת יתנגד הקרבן לשוד, ולא אחת ישלווף השודד נשק חם או קר ויכלה עצמו בקרבן, או יפגע בו כדי להשתיקו; וכך - עד כדי רצח (ראו סעיף 300(א)(3) לחוק העונשין). ניתן גם לטרואה הנלויה לעבירה זו אצל הקרבן. המחוקק ביקש, למצער, להרטיע את הנאים שלפניו, ומכל מקום להרחקם מן החבירה לתקופה מתאימה.

29. עבירה של שוד, אשר מבוצע בחבורה, לאחר תכנון וה策ידות, תוך שימוש בכוח ואלימות כלפי הקורבנות, אינה דומה לכל עבירה שוד אחרת ואין להשוות חומרתה לעבירות של חטיפת מכשיר טלפון וכיוצא באלו דוגמאות שהובאו על ידי באי כוח הנאים. ביצוע שוד לאחר תכנון מוקדם וה策ידות מהוות נסיבה חמירה (ע"פ 2420/15 אבטליון נ' מדינת ישראל, (29/11/2015); ע"פ 16/16/9833 תלקר נ' מדינת ישראל, (19/7/2017); ביצוע שוד בחבורה מהוות נסיבה חמירה נוספת (עפ 01/4693 מדינת ישראל נ' בbijzai, נו(5) 580 (2002)); ביצוע שוד תוך כדי מעשי אלימות כלפי הקרבן מהוות גם היא נסיבה חמירה (ע"פ 14/936 אבראה נ' מדינת ישראל, (31/8/2014); ע"פ 16/16/1964 בושנאק נ' מדינת ישראל, (25/5/2017)); כל אלו נסיבות חמירות שהצתברו יחדיו במקרה הנוכחי. על כן יש להוסיף כי הנאים תפסו בכוח את המתלון וחברו, כפתו אותם באזיותם, איימו עליהם והותירו אותם שוכבים שפניהם כלפי הקרבן. אין צורך בשמיות עדויות כדי להבין עד כמה אירוע שכזה הוא טראומטי לקורבנית, עד כמה הוא פוגע בתחוות הביטחון של הקורבנות ושל סביבתם. חומרה נוספת בכך שהיא עשו במקום עסקו של המתלון, שהרי הטלת פחד ואיימה על אדם במקום עסקו, עלולה להביא גם לפגיעה בפרנסתו. אין לטעות שבו עסקו יחשוש לקדם את עסקיו גם בשעות הערב, וימנע מכך בשל הפחד שהוא יפגע ויינזק על ידי שודדים שיגיעו בחשיכת ליל.

30. כדי להזכיר את תופעת השוד האלים, להשיב את תחושת הביטחון, מצווה בית המשפט לבטא את חומרת המיעשים ולשלוח מסר מרתייע בגזר דיןו. כך בע"פ 2163/2005 אל"ב נ' מדינת ישראל (12/12/2005) נאמר (פסקה ו'):

באי כוחם המלומדים של המערערים לא חלקו על כך שהמדובר באירוע חמור, ובלשוני אומרים, הוא אירוע מזויע ומרושע; "כסודם הינו, לעמורה דמינו" (ישעיהו א', ט') חברה שבאה תחושת הביטחון האישית של בניה ובנותיה, ובמיוחד החלשים שבhem, כגון קשיים, מעורערת - זקוקה לשיקום ולחיזוק, כדי שתחושה רואיה תשוב על כנה. זו תפיסת החוק והסדר, *and law order*, שתוшибו המדינה מצפים לה ומיהילים כי רשות הממשלה יתנו לה מענה ופתרונות. בית המשפט הוא אחת הכתובות ההכרחיות לציפיה זו. אין בידו ארנק של תקציבים לחיזוק הביטחון האישית, אך יש בידו חרב שבמקרים המתאים עליו להניפה, היא חרב הענישה.

(ראו גם ע"פ 8696/2019 מדינת ישראל נ' מני (18/4/2019); ע"פ 2805/2019 סג"ר נ' מדינת ישראל ((24/7/2017).

31. במקורה הנוכחי עבדו המטלון וחברו במקום העבודה בשעת הלילה. על פי האמור בכתב האישום הם הגיעו לסדר את מצלמות האבטחה במקום. כאשר הגיעו לבתי משפט אישונים בעבירת שוד כנגד עובדי לילה, כגון מתדלקים בתחנות דלק, נהגי מוניות, שמורי לילה וכדומה, הבהירו בבית המשפט את החומרה המיוחדת הנלמדת מהפגיעה במיעשים לעבוד ולשרת גם בשעות לילה (ראו למשל ע"פ 16/1698 דמלאו נ' מדינת ישראל (8/11/2016); ע"פ 4442/19 מדינת ישראל נ' שווץ (13/11/2019)). דומה שכך גם בענייננו. יש חומרה בכך שהשוד נעשה כנגד מי שהגיעו בשעות לילה לעבוד ולקדם את העסק.

32. במסגרת הטיעונים לעונש הוצג לעוני גם סרטון מצלמות האבטחה המתאר את כל האירוע. ניתן לראות כיצד הגיעו הנאים למדרגות, פגעו בכוח במטלונים, השיכבו אותם על הארץ, בטעו בפ', כפתו את ידיהם מאחור והותירו אותם שכובים על הארץ במשך דקות ארוכות. אין כמו מראה עניינים על מנת ללמוד על התנהגות האלימה והאכזרית של הנאים כלפי קורבנותיהם.

מעשה השוד לא הושלם רק בשל כך שנידת משטרת הגיעו למקום. אלמלא כך, היו בידי המטלונים מפתחות העסק, מפתחות הרכב ומכוישי הטלפון, יש להניח כי ככל הם היו נלקחים על ידי הנאים.

33. התנהגות חמורה זו מחייבת קביעה מתחם עונש הולם המביא בחשבון את כל הנסיבות. בשים לב לנסיבות אלו, ומתוך התבוננות על מקרים דומים, נראה לי נכון לקבוע כי מתחם העונש הולם לעבירה ולנסיבותה הוא בין 30 חודשים מאסר בפועל ל-60 חודשים מאסר בפועל (השו ע"פ 4442/19 הנ"ל; ע"פ 1114/15 גנאים נ' מדינת ישראל (16/11/2015); ע"פ 2590/13 קראגה נ' מדינת ישראל (8/4/2014); ע"פ 13/7053 אורן ניזרי נ' מדינת ישראל ((15/1/2014).

גזרת העונש בתחום המתחם

34. כל שלושת הנאשמים הם צעירים בגילם, ולכלם הרשות קודמות בעבירות שונות. אמן אלכסנדר אין הרשות בעבירות רכוש, אולם הוא רשע בעבירות אחרות שחומרתן רבה. למרות שהנאשמים הורשו ונשלחו לעונשי מאסר בפועל, הם לא נרתעו מחרזה מעשי עבירה. כל הנאשמים שוחררו ממשר רק חודשים ספורים לפני ביצוע המעשה. ויקטור ואלכסנדר שוחררו ממשר בחודש פברואר 2019, ואנופרי שוחרר ממעצר בחודש מרץ 2019. בעודו אනופרי תלוי ועומד עונש ממשר מותנה שגם הוא לא רתיעו מחרזה לביצוע מעשי עבירה.

35. כל אלו נסיבות שמצוות החמרה בעונש. מנגד, אין להתעלם מנסיבות חייהם של כל הנאשמים. לשולשתם לא הייתה מסביבה תומכת ומדrica והם נקלעו לעולם העברייני. אף שלא הובאו המלצות שיקומיות בעניינם של הנאשמים, ניתן להתרשם, הן מתקורי שירות המבחן בעניין אනופרי וויקטור והן מטייעוני הסנגוריים, כי יש סיכוי ממשר בפועל יציב בפניהם גבולות ויאפשר להם לשנות את דרכיהם ולהזoor למוטב. יש כמובן להתחשב בהבעת החרצה מצדם של הנאשמים ובנכונותם לקחת אחריות על מעשיהם.

36. בשים לב כאמור, יש לגוזר על הנאשמים עונש בתחום המתחם האמור ואין לסתות ממנו. אין גם מקום להבחין בין הנאשמים שכן שלושתם נטלו חלק באוטם אירועים, ואין הבחנה ממשית בין מי שבעט בקורבנותו למי ש"רק" החזיק והצמיד אותם לקרקע.

סיכום

37. בשים לב לכל האמור, אני גוזר על הנאשמים את העונשים כדלקמן:

(א) ממשר בפועל במשך 40 חודשים. מעונש המשר יופחתוימי המעצר החל מיום 2/7/2019.

(ב) ממשר מותנה במשך 12 חודשים אשר יופעל אם מי מהנאשמים יעבור על עבירה שבאה הורשע, בתחום 3 שנים משחררו.

(ג) אני מורה על הפעלת המשר המותנה שהוטל על אනופרי קופרמן בתיק 51349-12-17 ממשר 5 חודשים. 2 חודשים מעונש המשר המותנה ירוצו בחופף והשאר, 3 חודשים, ירוצו במצטבר לעונש שהושת בתיק זה כך שבסך הכל ירצה אනופרי עונש של 43 חודשים ממשר.

(ד) כל אחד מהנאשמים ישלם למטלון נ"י פיצוי בסך 5,000 ₪ ולחברו פ' פיצוי בסך זהה.

פיצויים ישולמו באמצעות מזכירות בית המשפט ב-20 תשלום חודשיים העל מיום 1/7/2020.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 ימים.

ניתן היום, א' סיון תש"פ, 24 Mai 2020, בהעדר הצדדים.